

“ТАСДИҚЛАНГАН”

“Самарқанддонмахсулотлари” АЖнинг
2026 йил 10 июндаги Акциядорларнинг
умумий йиғилишининг
1-сон баённомаси билан

“Самарқанддонмахсулотлари” акциядорлик жамияти
ижроия органи тўғрисида
НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом “Самарқанддонмахсулотлари” акциядорлик жамияти (кейинги ўринларда - Жамият) ижроия органининг мақомини белгилайди ва унинг фаолиятини, ҳуқуқ ва мажбуриятларини тартибга солади.
2. Жамиятнинг жорий фаолиятини бошқариш Жамият Устави ва ушбу Низом билан белгиланадиган ижро этувчи орган – Бошқарув раиси томонидан амалга оширилади.
3. Акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра ижро этувчи орган ваколатлари шартнома бўйича тижорат ташкилоти (ишончли бошқарувчи)га берилиши мумкин. Агар Жамият Уставида ўзгача қоида назарда тутилган бўлмаса, шартнома шартлари кузатув кенгаши томонидан белгиланади.
4. Мазкур Низом “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 8 апрелдаги ПФ-101-сон “Тадбиркорлик муҳитини яхшилаш ва хусусий секторни ривожлантириш орқали барқарор иқтисодий ўсиш учун шарт-шароитлар яратиш борасидаги навбатдаги ислохотлар тўғрисида”ги Фармони, Вазирлар Маҳкамасининг “2021-2025 йилларда давлат иштирокидаги корхоналарни бошқариш ва ислох қилиш стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2021 йил 29 мартдаги 166-сон қарори ҳамда амалдаги бошқа қонунчилик ҳужжатлари ва Жамият Уставига мувофиқ ишлаб чиқилган.

2-боб. Жамият Бошқарув раисини сайлаш (тайинлаш) тартиби

5. Бошқарув раиси акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан уч йил муддатга сайланади (тайинланади). Бунда, Бошқарув раиси сифатида тайинланган (қайта тайинланган) шахс сурункасига икки муддатдан ортиқ Бошқарув раиси бўлиши мумкин эмас.
6. Бошқарув раисини сайлаш тартиби Жамият Уставида белгиланади. Бошқарув раисини сайлаш қоида тарикасида, хорижий менежерлар иштирок этиши мумкин бўлган танлов асосида амалга оширилади.
7. Бошқарув раиси лавозимига танлов ўтказиш тартиби, номзодга қўйиладиган талаблар Жамият кузатув кенгаши томонидан белгиланади.
8. Бошқарув раисини сайлаш (тайинлаш) тўғрисидаги акциядорлар умумий йиғилишининг қарори йиғилишда қатнашаётган Жамиятнинг овоз берувчи акциядорларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади.
9. Бошқарув раиси лавозимига номзодлар ўзларининг номзодлари кўриб чиқиладиганда акциядорлар умумий йиғилишида қатнашишлари мумкин.
10. Бошқарув раиси лавозимига номзод сайлангандан (тайинлангандан) кейин кузатув кенгаши у билан 3 (уч) йил муддатга шартнома тузади, шартноманинг амал қилиш муддатини узайтириш ёки уни бекор қилиш тўғрисида ҳар йили қарор қабул қилиши мумкин. Шартнома Жамият номидан кузатув кенгашининг раиси ёки акциядорлар умумий йиғилиши қарори билан ваколат берилган шахс томонидан имзоланади. Бошқарув раиси билан тузиладиган шартномада унинг Жамият фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича мажбуриятлари ҳамда Жамиятнинг йиллик бизнес-режасини бажариш қандай борганлиги юзасидан акциядорларнинг умумий йиғилиши ва Жамият кузатув кенгаши олдида бериладиган ҳисоботларининг даврийлиги назарда тутилши керак.
11. Бошқарув раисига тўланадиган иш ҳақи меҳнат шартномаси ҳамда Ижроия органига ҳақ тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга асосан амалга оширилади.

12. Давлат молини бошқариш бўйича ваколатли давлат органига ахборотлар ва маълумотлар (Агентликнинг “Давлат молини” ахборот тизимида бизнес-режа кўрсаткичлари ва СМК, шунингдек корхоналар веб-сайтларига маълумотлар киритиб борилиши) тақдим этилмаганида ёки ўз вақтида тақдим этилмаганида Ижроия органи СМК билан боғлиқ мукофотлар ва бонуслар тўланишига йўл қўйилмайди.

13. Жамият томонидан Жамиятнинг акциядорлар умумий йиғилиши ва кузатув кенгаши баёнотлари “Давлат молини” ахборот тизимида жойлаштирилиб борилиши лозим.

14. Акциядорларнинг умумий йиғилиши ёки Жамият кузатув кенгаши, агар Жамият уставига мувофиқ унга бундай ҳуқуқ берилган бўлса, Бошқарув раиси билан тузилган шартномани, агар у ушбу шартнома шартларини, Жамият уставини қўпол равишда бузса ёки унинг ҳаракати (ҳаракатсизлиги) билан Жамиятга зарар етказса, у билан тузилган шартномани муддатидан аввал бекор қилиш ҳуқуқига эга.

15. Жамият томонидан солиқлар ва Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетига бошқа тўловлар, давлат мақсадли фондлари, иш ҳақи ва дивидендлар бўйича муддати ўтказиб юборилган қарздорлик ҳосил бўлганда, шунингдек, кетма-кет икки чорак мобайнида бизнес-режанинг асосий параметрлари бажарилмаган тақдирда, Бошқарув раиси билан меҳнат муносабатларини давом эттиришнинг мақсадга мувофиқлиги тўғрисидаги масала Жамият Кузатув кенгаши томонидан кўриб чиқилади.

16. Кузатув кенгашининг Бошқарув раиси билан тузилган шартномани муддатидан аввал бекор қилиш тўғрисидаги қарори мажлисда иштирок этаётган кузатув кенгаши аъзоларининг кўпчиликлари овози билан қабул қилинади.

17. Акциядорларнинг умумий йиғилиши ёки Жамият кузатув кенгаши томонидан Бошқарув раисининг ваколатларини тугатиш тўғрисида қарор қабул қилинган тақдирда, унинг ваколатларини бошқа шахсга ўтказиш тўғрисидаги масала ўша йиғилишнинг ўзида ҳал этилиши ёхуд Жамият ижроия органининг раҳбари вазифасини вақтинча бажарувчи шахсни тайинлаган ҳолда акциядорларнинг яқин орадаги умумий йиғилишда кўриб чиқиш учун қолдирилиши мумкин.

3-боб. Жамият Бошқарув раисининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

18. Бошқарув раиси ваколатига Жамиятнинг жорий фаолияти раҳбарлигининг барча масалалари киради, акциядорларнинг умумий йиғилиши ёки кузатув кенгашининг ваколатига кирган масалалар бундан мустасно.

19. Бошқарув раиси Жамият Уставада, акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорларида, кузатув кенгаши қарорларида, у билан тузилган меҳнат шартномасида ва қонунчилик ҳужжатлари билан белгиланган ваколатлари доирасида иш тутади.

20. Бошқарув раиси қуйидаги ҳуқуқларга эга:

Жамият номидан ишончномасиз иш юритиш, давлат муассасаларида, мулкчилик шаклидан қатъий назар, барча ташкилот ва корхоналарда Жамият манфаатларини ифодалаш;

Жамиятнинг банк ва бошқа молиявий ҳужжатларига биринчи имзолаш ҳуқуқи билан банкларда ҳисоб-китоб, валюта ва бошқа ҳисобварақлар очиш;

Жамиятнинг мижозлари, шунингдек, бошқа ташкилот ва корхоналар билан битимлар ва шартномалар тузиш;

Жамият номидан ҳужжатларни имзолаш;

ўз ваколатлари доирасида Жамиятнинг мол-мулки ва маблағларини тасарруф этиш; ходимларнинг штат жадвалини белгиллаш ва тасдиқлаш;

ходимларни ишга қабул қилиш, улар билан меҳнат шартномаларини тузиш ва бекор қилиш, уларга нисбатан интизомий жазо чораларини қўллаш, меҳнат ва ижро интизомига риоя этилишини таъминлаш;

Ўзбекистон Республикасининг меҳнат қонунчилигига ва Жамиятнинг ҳуқуқий ҳужжатларига мувофиқ Жамият ходимларига иш ҳақини ва барча турдаги устамаларни белгиллаш;

Жамиятнинг таркибий бўлинмалари тўғрисидаги низомларни ва Жамият ходимларининг лавозим йўриқномаларини тасдиқлаш;

Жамият номидан ишончномалар бериш;

Жамият таркибига кирувчи корхоналарнинг бошқарув органларида унинг вакиллари Жамият номидан овоз бериш бўйича кўрсатма бериш;

Жамият хўжалик таваккалчилигини ва Бошқарув раисининг жавобгарлигини суғурталашни амалга ошириш;

Жамиятнинг барча ходимлари учун мажбурий бўлган буюруқлар чиқариш ва кўрсатмалар бериш;

Жамиятнинг ички меъёрий ҳужжатларини тасдиқлаш, акциядорлар умумий йиғилиши ёки кузатув кенгашининг ваколатига кирувчи ички меъёрий ҳужжатлар бундан мустасно;

қонунчилик ҳужжатларида, Жамият уставида ва меҳнат шартномасига мувофиқ бошқа ҳуқуқларни амалга ошириш.

21. Бошқарув раисининг мажбуриятлари:

ўз ваколатлари доирасида Жамиятнинг самарали ва барқарор ишлашини таъминлаш;

бошқарув раиси ўз ҳуқуқларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда Жамиятнинг манфаатларини кўзлаб иш тутиш;

давлат муассасаларида, мулкчилик шаклидан қатъий назар, барча ташкилот ва корхоналарда Жамият манфаатларини ифодалаш;

давлат ва Жамият учун муҳим бўлган ахборот ва масалаларни ўз расмий ижтимоий саҳифаларида ошкор қилиш;

Жамиятни ривожлантириш дастурлари ва бизнес-режалари ишлаб чиқишига раҳбарлик қилиш, уларни ташкил этиш ва бажарилишини назорат қилиш;

Жамиятда бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботини ташкил этиш, уни ишонччилигини таъминлаш, йиллик ҳисоботлар ва бошқа молиявий ҳисоботлар тегишли органларга ўз вақтида белгиланган тартибда тақдим этиш;

ҳар чоракда йиллик бизнес-режанинг бажарилиши, Жамият томонидан амалга оширилган харидлар тўғрисидаги ҳисоботи тўғрисида кузатув кенгашига ҳисобот бериш;

Жамиятнинг молиявий-хўжалик фаолияти тўғрисидаги ҳужжатлар Жамиятнинг кузатув кенгаши ёки Жамият аудитори талабига кўра тўсиқларсиз белгиланган тартибда тақдим этиш;

Жамият ходимлари томонидан хизмат ёки тижорат сирини ташкил этувчи ахборотларни сақланишини таъминлаш, шунингдек тижорат сирини ташкил этувчи маълумотлар рўйхатини кузатув кенгаши томонидан белгиланишини ташкиллаштириш;

Жамиятни ихтисослашган ходимлар билан таъминлаш, шунингдек ходимларининг билими, малакаси, тажрибаси ва қобилиятларидан энг яхши фойдаланиш чора-тадбирларини кўриш;

ўзининг ҳамда Жамият мансабдор шахсларининг ўқув курслари, семинарлар ва бошқа тадбирларда иштирок этиш орқали малакасини оширишни таъминлаш;

меҳнат ва ички тартиб интизомига риоя қилинишини таъминлаш;
ижтимоий кафолатларга риоя қилинишини ва Жамият ходимларининг меҳнатини муҳофаза қилинишини таъминлаш;

жамоа музокараларида ижроия органи вакилларининг иштирокини таъминлаш, жамоа шартномалари ва битимлар тузилишида иш берувчи сифатида қатнашиш, жамоа шартномаси бўйича мажбуриятларни бажариш;

ўз ваколатига тегишли ишлар ҳолати тўғрисидаги ахборотни акциядорларнинг умумий йиғилишига ва Жамиятнинг кузатув кенгашига белгиланган муддатда тақдим этиш;

агар, Жамият томонидан битим тузилишида у афилланган шахс ҳисобланган тақдирда, кузатув кенгашини хабардор қилиш;

Жамият молини бегоналаштиришни, уни сотиш шакли ва механизмини, давлат иштирокидаги корхоналар ва уларнинг таркибидаги корхоналар устав капиталига учинчи шахслар томонидан инвестиция киритиш бўйича келишувларини (битим, шартнома, меморандум ва бошқалар) мажбурий тарзда олдиндан кузатув кенгаши билан келишиш;

Жамият асосий фаолиятига хос бўлган янги кўчмас мулк объектларини сотиб олиш ёки куриш ҳамда хўжалик Жамиятлари устав капиталидаги улушни сотиб олиш, шунингдек асосий фаолиятдан ташқари кўшимча фаолият билан шуғулланишни фақат кузатув кенгашининг тегишли қарори қабул қилинганда амалга ошириш;

ички ҳужжатларга, амалдаги қонунчилик ҳужжатларига ва бошқа меъёрий ҳужжатларга мувофиқ бошқа мажбуриятларни бажариш.

22. Бошқарув раисининг аниқ ҳуқуқлари ва мажбуриятлари
уни билан келишилган ҳолда меҳнат шартномасида белгиланади.

Қуйидагилар Бошқарув раисининг фидуциар мажбуриятлари ҳисобланади:

- вазифа ва мажбуриятларини амалга оширишда виждонан ҳаракат қилиб, Жамият ва акциядорлар манфаатларини энг кўп акс эттирувчи усуллардан фойдаланиш;
- Жамият мол-мулкидан Жамиятнинг уставига ва ички ҳужжатларига зид равишда ва (ёки) акциядорлар умумий йиғилиши ва (ёки) кузатув кенгаши қарорларисиз, шахсий манфаатларини кўзлаб фойдаланмаслик ва ундан бошқа шахслар томонидан шу тарзда фойдаланилишга йўл қўймаслик;
- Жамиятнинг бизнес имкониятларидан ёки Жамият учун манфаатли бўлган объектлардан ўз вазифаларини бажариши муносабати билан ёки ўз мавқеидан келиб чиққан ҳолда, Жамиятнинг тегишли бошқарув органлари розилигисиз, шахсий наф олиш мақсадида ёки бошқа шахслар манфаатларини кўзлаб, шундай наф олишга кўмаклашиш мақсадида фойдаланмаслик;
- Жамиятнинг асосий фаолияти йўналишларига хос бўлган соҳадаги тадбиркорлик фаолиятини Жамиятнинг тегишли бошқарув органлари розилигисиз амалга оширмаслик;
- қонунчиликка, Жамиятнинг ички ҳужжатларига ва шартномага мувофиқ Жамият фаолияти тўғрисидаги махфий ахборотни ошкор қилмаслик;
- ўз вазифаларини бажариш билан боғлиқ қарорлар қабул қилиш эвазига моддий қимматликлар олмаслик ёки бундан манфаатдор бўлган шахслардан мулкӣ манфаатдор бўлмаслик.

23. Бошқарув раиси вазифаларини бошқа ташкилотларнинг бошқарув органларидаги лавозим билан биргаликда эгаллаб туришга фақат Жамият кузатув кенгашининг розилиги билан йўл қўйилади.

4-боб. Жамият Бошқарув раисининг жавобгарлиги

24. Бошқарув раиси ўз ҳуқуқларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда Жамиятнинг манфаатларини кўзлаб иш тутиши лозим ҳамда белгиланган тартибда жавобгар ҳисобланади.

Агар ушбу банд қоидаларига мувофиқ бир нечта шахс жавобгар бўлса, уларнинг Жамият олдидаги жавобгарлиги солидар жавобгарлик бўлади.

Бошқарув раиси ушбу Низомнинг 22-бандида кўрсатилган фидуциар мажбуриятларни бажармаслик натижасида Жамиятга етказилган зарар учун жавобгар бўлади.

25. Бошқарув раиси ўз вазифасини бажармаганлиги ёки зарур даражада бажармаганлиги, натижасида Жамиятга етказилган зарар учун Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилик ҳужжатлари ва Жамият Уставига мувофиқ Жамиятга етказилган зарарни қоплаш бўйича тўлиқ ҳажмида Жамият олдида жавоб беради.

26. Жамият ёки Жамиятнинг жойлаштирилган оддий акцияларининг ҳаммаси бўлиб камида бир фоизга эга бўлган акциядор (акциядорлар) Жамиятга етказилган зарарларни қоплаш тўғрисида Бошқарув раисига нисбатан даъво билан судга мурожаат этишга ҳақлидир.

5-боб. Яқуний қоидалар

27. Мазкур Низом акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган кундан эътиборан кучга киради.

28. Агар Ўзбекистон Республикасининг қонунчилик ҳужжатлари ёхуд Жамият уставига мазкур Низомда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилик ҳужжатлари ва Жамият устави қоидалари қўлланилади.